

AUGUST STRINDBERG

Stockholm i fågelperspektiv

Utdrag ur *Röda rummet* (1879)

5

Det var en afton i början av maj. Den lilla trädgården på Mosebacke hade ännu icke blivit öppnad för allmänheten och rabatterna var ej uppgrävda; snödropparna hade arbetat sig upp genom fjolårets lövsamlingar och höll just på att sluta sin korta verksamhet för att lämna plats åt de ömtåligare
10 saffransblommorna, vilka tagit skydd under ett ofruktsamt päronträd; syrenerna väntade på sydlig vind för att få gå i blom, men lindarna bjöd ännu kärleksfilter i sina obrustna knoppar åt bofinkarna, som börjat bygga sina lavklädda bon mellan stam och gren; ännu hade ingen mänsko fot trampat sandgångarna sedan sista vinterns snö gått bort och därför levdes ett
15 obesvärat liv därinne av både djur och blommor. Gråsparvarna höll på att samla upp skräp, som de sedan gömde under takpannorna på navigations-skolans hus; de drogs om spillror av rakethylsor från sista höstfyrverkeriet, de plockade halmen från unga träd som året förut sluppit ur skolan på Rosendal – och allting såg de! De hittade barège-lappar i bersåer och kunde
20 mellan stickorna på en bänkfot dra fram hårtappar efter hundar, som icke slagits där sedan Josefinadagen i fjor. Där var ett liv och ett kiv.

Men solen stod över Liljeholmen och sköt hela kvastar av strålar mot öster; de gick genom röken från Bergsund, de ilade fram över Riddarfjärden, klättrade upp till korset på Riddarholmskyrkan, kastade sig över till Tyskans
25 branta tak, lekte med vimplarna på Skeppsbrobåtarna, illuminerade i fönstren på Stora Sjötullen, eklärerade Lidingöskogarna och tonade bort i ett rosenfärgat moln, långt, långt ut i fjärran, där havet ligger. Och därifrån kom vinden, och han gjorde samma färd tillbaka, genom Vaxholm, förbi fästningen, förbi Sjötulln, utmed Sicklaön, gick in bakom Hästholmen och
30 tittade på sommarnöjena; ut igen, fortsatte och kom in i Danviken, blev skrämnd och rusade av utmed södra stranden, kände lukten av kol, tjära och tran, törnade mot Stadsgården, for uppför Mosebacke, in i trädgården och

slog emot en vägg. I detsamma öppnades väggen av en piga, som just rivit bort klistringen på innanfönstren; ett förfärligt os av stekflott, ölskvättar, granris och sågspån störtade ut och fördes långt bort av vinden, som nu medan köksan drog in den friska luften genom näsan, passade på att gripa
 5 fönstervadden som var beströdd med paljetter och berberisbär och törnrosblad, och började en ringdans utefter gångarna, i vilken snart gråsparvarna och bofinkarna deltog, då de sålunda såg sina bosättningsbekymmer till stor del undanröjda.

Emellertid fortsatte köksan sitt arbete med innanfönsterna och inom
 10 några minuter hade dörren från källarsalen till verandan blivit öppnad och ut i trädgården trädde en ung herre, enkelt men fint klädd. Hans ansikte företedde intet ovanligt, men där låg en sorg och en ofrid i hans blickar, som dock försvann då han, utkommen från den trånga källarsalen, möttes av den öppna horisonten. Han vände sig mot vindsidan, knäppte upp överrocken
 15 och tog några fulla andetag, vilka tycktes lätta hans bröstkorg och sinne. Därpå började han vandra fram och åter utmed barriären, som skiljer trädgården från branterna åt sjön.

Långt nere under honom bullrade den nyvaknade staden; ångvinscharna snurrade nere i Stadsgårdshamnen, järnstängerna skramlade i järnvågen,
 20 slussvaktarnas pipor visslade, ångbåtarna vid Skeppsbron ångade, Kungsbacksomnibussarna hoppade skallrande fram på den kullriga stenläggningen; stoj och hojt i fiskargången, segel och flaggor som fladdrade ute på strömmen, måsarnas skri, hornsignaler från Skeppsholmen, gevärsrop från Södermalmstorg, arbetshjonens klapprande med träskorna på Glasbruksgatan, allt gjorde ett intryck av liv och rörlighet, som tycktes väcka den unge
 25 herrens energi, ty nu hade hans ansikte antagit ett uttryck av trots och levnadslust och beslutsamhet och, då han lutade sig över barriären och såg ner på staden under sina fötter, var det som om han betraktade en fiende; hans näsborrar vidgades, hans ögon flammade och han lyfte sin knutna hand,
 30 som om han velat utmana den stackars staden eller hota den.